

ÚRAD PRE REGULÁCIU SIEŤOVÝCH ODVETVÍ

Bajkalská 27, P. O. Box 12, 820 07 Bratislava 27

ROZHODNUTIE

Číslo: 0092/2022/E

Bratislava 28. 12. 2021

Číslo spisu: 6668-2021-BA

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví ako orgán príslušný na konanie podľa § 9 ods. 1 písm. b) prvého bodu a § 9 ods. 1 písm. c) prvého bodu v spojení s § 5 ods. 6 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov vo veci zmeny rozhodnutia č. 0002/2018/E zo dňa 14. 11. 2017 v znení rozhodnutia č. 0001/2019/E zo dňa 03. 10. 2018 v znení rozhodnutia č. 0075/2020/E zo dňa 03. 12. 2019 v znení rozhodnutia č. 0286/2020/E zo dňa 05. 05. 2020 v znení rozhodnutia č. 0296/2020/E zo dňa 21. 09. 2020 v znení rozhodnutia č. 0100/2021/E zo dňa 10. 12. 2020 a v znení rozhodnutia č. 0313/2021/E zo dňa 15. 11. 2021 ktorým určil ceny za poskytovanie podporných služieb v elektroenergetike a dodávku regulačnej elektriny

r o z h o d o l

podľa § 14 ods. 11 a § 17 ods. 2 písm. d) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov v spojení s § 19 a § 22 vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 18/2017 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike a niektoré podmienky vykonávania regulovaných činností v elektroenergetike v znení neskorších predpisov z vlastného podnetu tak, že pre regulovaný subjekt **Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s.**, Mlynské nivy 59/A, 824 84 Bratislava 26, IČO 35 829 141 **m e n í** rozhodnutie č. 0002/2018/E zo dňa 14. 11. 2017 v znení rozhodnutia č. 0001/2019/E zo dňa 03. 10. 2018 v znení rozhodnutia č. 0075/2020/E zo dňa 03. 12. 2019 v znení rozhodnutia č. 0286/2020/E zo dňa 05. 05. 2020 v znení rozhodnutia č. 0296/2020/E zo dňa 21. 09. 2020 v znení rozhodnutia č. 0100/2021/E zo dňa 10. 12. 2020 a v znení rozhodnutia č. 0313/2021/E zo dňa 15. 11. 2021 na obdobie od 1. januára 2022 do konca 5. regulačného obdobia (31. decembra 2022) takto:

1. Vo výrokovej časti rozhodnutia sa doterajšie znenie bodu 1) nahrádza týmto znením:

„1) Maximálna cena za poskytovanie jednotlivých druhov podporných služieb (PpS) je

40,61 €/MW/h za primárnu reguláciu výkonu a frekvencie (v skratke „FCR±“ v rozsahu ± 28 MW),

13,39 €/MW/h za kladnú sekundárnu reguláciu výkonu a frekvencie (v skratke „aFRR+“, v priemernom rozsahu 130 MW),

13,39 €/MW/h za zápornú sekundárnu reguláciu výkonu a frekvencie (v skratke „aFRR-“, v priemernom rozsahu 130 MW),

13,74 €/MW/h za kladnú 3 min. terciárnu reguláciu výkonu a frekvencie (v skratke „TRV3MIN+“, v rozsahu 355 MW),

9,85 €/MW/h za zápornú 3 min. terciárnu reguláciu výkonu a frekvencie (v skratke „TRV3MIN-“, v rozsahu 235 MW),

9,22 €/MW/h za kladnú terciárnu reguláciu výkonu a frekvencie (v skratke „mFRR+“ v priemernom rozsahu 280 MW),

7,12 €/MW/h za zápornú terciárnu reguláciu výkonu a frekvencie (v skratke „mFRR-“ v priemernom rozsahu 288 MW).“.

2. Vo výrokovej časti rozhodnutia sa doterajšie znenie bodu 2. podbodov 4) až 9) nahrádza týmto znením:

- „4) Maximálna cena ponúkanej kladnej regulačnej elektriny dodanej pri aktivácii podpornej služby aFRR+ je stanovená ako maximum z nasledujúcich hodnôt:
- 27,22 €/MWh, čo predstavuje rozdiel medzi cenou disponibilít pre druh služby FCR± a cenou disponibilít pre druh služby aFRR+,
 - 1,4 násobok ceny elektriny na dennom trhu slovenskej obchodnej oblasti v danej obchodnej perióde,
- 5) Maximálna cena ponúkanej kladnej regulačnej elektriny dodanej pri aktivácii podpornej služby mFRR+ a TRV3MIN+ je stanovená ako maximum z nasledujúcich hodnôt:
- 31,39 €/MWh, čo predstavuje rozdiel medzi cenou disponibilít pre druh služby FCR± a cenou disponibilít pre druh služby mFRR+,
 - 1,5 násobok ceny elektriny na dennom trhu slovenskej obchodnej oblasti v danej obchodnej perióde,
- 6) Minimálna cena ponúkanej kladnej regulačnej elektriny dodanej pri aktivácii podpornej služby aFRR- je stanovená ako minimum z nasledujúcich hodnôt:
- 27,22 €/MWh, čo predstavuje rozdiel medzi cenou disponibilít pre druh služby FCR± a cenou disponibilít pre druh služby aFRR-,
 - 1,4 násobok ceny elektriny na dennom trhu slovenskej obchodnej oblasti v danej obchodnej perióde,
- 7) Minimálna cena ponúkanej kladnej regulačnej elektriny dodanej pri aktivácii podpornej služby mFRR- a TRV3MIN- je stanovená ako minimum z nasledujúcich hodnôt:
- 33,49 €/MWh, čo predstavuje rozdiel medzi cenou disponibilít pre druh služby mFRR- a cenou disponibilít pre druh služby FCR±,
 - 1,5 násobok ceny elektriny na dennom trhu slovenskej obchodnej oblasti v danej obchodnej perióde.“

3. Vo výrokovej časti rozhodnutia sa doterajšie znenie bodu 11) nahrádza týmto znením:

„11) Hodnota ekonomického parametra:

PPS₂₀₂₂ - plánované náklady na nákup podporných služieb v roku 2022 od výrobcov elektriny a ostatných poskytovateľov podporných služieb eur.“.

Ceny a parametre uvedené v tomto rozhodnutí sú bez dane z pridanej hodnoty.

Ostatné časti výroku rozhodnutia č. 0002/2018/E zo dňa 14. 11. 2017 v znení rozhodnutia č. 0001/2019/E zo dňa 03. 10. 2018 v znení rozhodnutia č. 0075/2020/E zo dňa 03. 12. 2019 v znení rozhodnutia č. 0286/2020/E zo dňa 05. 05. 2020 v znení rozhodnutia č. 0296/2020/E zo dňa 21. 09. 2020 v znení rozhodnutia č. 0100/2021/E zo dňa 10. 12. 2020 a v znení rozhodnutia č. 0313/2021/E zo dňa 15. 11. 2021 zostávajú nezmenené. Toto rozhodnutie tvorí neoddeliteľnú súčasť rozhodnutia č. 0002/2018/E zo dňa 14. 11. 2017 v znení rozhodnutia č. 0001/2019/E zo dňa 03. 10. 2018 v znení rozhodnutia č. 0075/2020/E zo dňa 03. 12. 2019 v znení rozhodnutia č. 0286/2020/E zo dňa 05. 05. 2020 v znení rozhodnutia č. 0296/2020/E zo dňa 21. 09. 2020 v znení rozhodnutia č. 0100/2021/E zo dňa 10. 12. 2020 a v znení rozhodnutia č. 0313/2021/E zo dňa 15. 11. 2021.

Odôvodnenie:

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „úrad“) určil cenovým rozhodnutím č. 0002/2018/E zo dňa 14. 11. 2017 v znení rozhodnutia č. 0001/2019/E zo dňa 03. 10. 2018 v znení rozhodnutia č. 0075/2020/E zo dňa 03. 12. 2019 v znení rozhodnutia č. 0286/2020/E zo dňa 05. 05. 2020 v znení rozhodnutia č. 0296/2020/E zo dňa 21. 09. 2020 v znení rozhodnutia č. 0100/2021/E zo dňa 10. 12. 2020 a v znení rozhodnutia č. 0313/2021/E zo dňa 15. 11. 2021 ceny a tarify za poskytovanie podporných služieb a dodávku regulačnej elektriny od 01. 01. 2018 do konca 5. regulačného obdobia (31. 12. 2022) pre regulovaný subjekt Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s., Mlynské nivy 59/A, 824 84 Bratislava 26, IČO 35 829 141 (ďalej len „regulovaný subjekt“).

Dňa 09. 12. 2021 úrad listom č. 33286/2020/BA oznámil regulovanému subjektu, že začína cenové konanie z vlastného podnetu podľa § 17 ods. 2 písm. d) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o regulácii“) vo veci zmeny rozhodnutia č. 0002/2018/E zo dňa 14. 11. 2017 v znení rozhodnutia č. 0001/2019/E zo dňa 03. 10. 2018 v znení rozhodnutia č. 0075/2020/E zo dňa 03. 12. 2019 v znení rozhodnutia č. 0286/2020/E zo dňa 05. 05. 2020 v znení rozhodnutia č. 0296/2020/E zo dňa 21. 09. 2020 v znení rozhodnutia č. 0100/2021/E zo dňa 10. 12. 2020 a v znení rozhodnutia č. 0313/2021/E zo dňa 15. 11. 2021.

Dôvodom na začatie cenového konania z podnetu úradu je v zmysle § 17 ods. 2 písm. d) zákona o regulácii výrazná zmena ekonomických parametrov, z ktorých sa vychádzalo pri určení cien za poskytovanie podporných služieb v elektroenergetike a dodávku regulačnej elektriny na rok 2021.

V priebehu roka 2021 boli zaznamenané prudké nárasty cien na energetických trhoch, pričom pravidelne dochádza k situáciám, že cena regulačnej elektriny je nižšia ako cena jednotlivých produktov na EÚ trhoch s elektrinou. Na základe vývoja cien forwardových ale aj spotových cien je možné očakávať, že významné kolísanie cien bude pretrvávať aj v roku 2022. Táto situácia môže spôsobiť v prvom rade znížený záujem poskytovateľov podporných služieb o poskytovanie disponibility spojenej s aktiváciou regulačnej elektriny pre vyrovnanie systémovej odchýlky v rámci Slovenskej republiky zo strany prevádzkovateľa prenosovej sústavy. Na základe uvedených skutočností sa úrad rozhodol zaviesť dynamické maximálne a minimálne ceny regulačnej elektriny, ktoré sú naviazané na ceny elektriny na dennom trhu slovenskej obchodnej oblasti v danej obchodnej perióde, ktoré sú zverejnené na webovom sídle OKTE, a.s. a to každý predchádzajúci kalendárny deň pred obchodným dňom, v ktorom je regulačná elektrina aktivovaná. Ceny regulačnej elektriny budú na základe rozhodnutia upravené tak, aby bol minimalizovaný rozdiel medzi cenou zúčtovania odchýlok a maximálnou cenou ponúk pre poskytovanie regulačnej elektriny.

V súlade s nariadením Komisie (EÚ) 2017/2195 z 23. novembra 2017, ktorým sa stanovuje usmernenie o zabezpečovaní rovnováhy v elektrizačnej sústave (ďalej len „EBGL“)

a nariadením Komisie (EÚ) 2017/1485 z 2. augusta 2017, ktorým sa stanovuje usmernenie pre prevádzkovanie elektrizačnej prenosovej sústavy (ďalej len „SOGL“) od 1.1.2022 dochádza k zmene typov a technických parametrov podporných služieb, ako aj k zmene celkových plánovaných nákladov na nákup podporných služieb od výrobcov elektriny a ostatných poskytovateľov podporných služieb a plánovaných nákladov na nákup jednotlivých typov podporných služieb pre rok 2022.

Úrad v cenovom konaní vychádza z

- a) podkladov, ktoré sú súčasťou administratívneho spisu č. 8294-2017-BA, k rozhodnutiu č. 0002/2018/E zo dňa 14. 11. 2017,
- b) podkladov, ktoré sú súčasťou administratívneho spisu č. 3527-2018-BA, k rozhodnutiu č. 0001/2019/E zo dňa 03. 10. 2018,
- c) podkladov, ktoré sú súčasťou administratívneho spisu č. 3601-2019-BA, k rozhodnutiu č. 0075/2020/E zo dňa 03. 12. 2019,
- d) podkladov, ktoré sú súčasťou administratívneho spisu č. 4043-2020-BA, k rozhodnutiu č. 0286/2020/E zo dňa 05. 05. 2020,
- e) podkladov, ktoré sú súčasťou administratívneho spisu č. 5272-2020-BA, k rozhodnutiu č. 0296/2020/E zo dňa 21. 09. 2020,
- f) podkladov, ktoré sú súčasťou administratívneho spisu č. 6045-2020-BA, k rozhodnutiu č. 0100/2021/E zo dňa 10. 12. 2020,
- g) podkladov, ktoré sú súčasťou administratívneho spisu č. 5588-2021-BA, k rozhodnutiu č. 0313/2021/E zo dňa 15. 11. 2021,
- h) podkladov, ktoré sú súčasťou administratívneho spisu č. 6668-2021-BA.

Vplyv cien za poskytovanie podporných služieb a regulačnej elektriny na rok 2022 oproti roku 2021 bol podľa § 14 ods. 11 zákona o regulácii úradom vyhodnotený na odberateľov elektriny takto:

Celkové náklady na obstaranie podporných služieb v roku 2022 od výrobcov elektriny a ostatných poskytovateľov podporných služieb vo výške eur sú priamo závislé od cien ustanovených v bode 1) výrokovej časti rozhodnutia. Uvedené ceny sa zvýšili o % oproti roku 2021, kedy plánované náklady na nákup podporných služieb od výrobcov elektriny a ostatných poskytovateľov podporných služieb boli vo výške eur.

Ceny regulačnej elektriny v bode 2. v podbodoch 4) až 7) výrokovej časti rozhodnutia majú vplyv na zúčtovaciu cenu odchýlky a správanie sa odberateľov elektriny má vplyv na množstvo aktivovanej regulačnej elektriny. Náklady na odchýlku tvoria malú časť z celkovej koncovej ceny elektriny.

Regulovaný subjekt listom č. PS/2021/013764 doručeným úradu dňa 28.10.2021 žiadal úrad na zosúladenie názvoslovia jednotlivých typov podporných služieb na rok 2022, v ktorom oznámil nasledovné:

V súvislosti s rizikami spojenými s aplikáciou novej EÚ legislatívy a v záujme pripravenosti na implementáciu pravidiel podľa článkov 20 (6) a 21 (6) EBGL spoločnosť SEPS od 1. januára 2022 pristúpila k obstaraniu produktov typu FCR, aFRR+, aFRR-, mFRR+, mFRR-, TRV3MIN+ a TRV3MIN-. Pre uvedené produkty boli v Technických podmienkach prevádzkovateľa prenosovej sústavy SEPS definované technické parametre a požiadavky pre aktiváciu a deaktiváciu jednotlivých typov PpS ako aj hodnotenie kvality poskytnutej služby so stanovenou platnosťou od 1. januára 2022.

Pre rok 2022 bol na zasadnutí Plenary RG CE ENTSO-E schválené príspevky jednotlivých TSO pre zabezpečenie vyrovnanej bilancie a frekvencie v rámci kontinentálnej Európy, pričom

pre regulovaný subjekt je stanovená povinnosť zabezpečiť 28 MW pre primárnu reguláciu t.j. službu FCR±, čo spôsobí nárast nákladov pre túto službu. Pri sekundárnej regulácii t.j. službe aFRR± pristúpil regulovaný subjekt k prehodnoteniu výšky predikcie zaťaženia na rok 2022 a zohľadnil odchýlku presnosti predikcie v kladnom smere. Z analýzy mesačných priemerov systémovej odchýlky „ACE“ a vzhľadom na históriu je možné usúdiť, že najnižšie celkové odchýlky ACE sú v mesiacoch január-apríl 2021, kedy veľkosť odchýlky dosahuje v priemere 16-17 MW v kladnom aj zápornom smere. Najväčšie veľkosti ACE v kladnom smere sú v mesiaci január, v priemere 17 MW. Najväčšie veľkosti ACE v zápornom smere sú v mesiacoch september a október, kde hodnoty dosahujú v priemere veľkosť 43 až 51 MW. Z pohľadu najväčšieho kolísania kladných a záporných hodnôt ACE sú najvýraznejšie mesiace september a október, kde rozdiely dosahujú v priemere 54 MW. Toto kolísanie bolo spôsobené prudkým nárastom cien elektriny na burzách v priebehu roku 2021, kde sa ceny zvýšili trojnásobne.

Regulovaný subjekt zohľadnil v predikciách objemov mFRR+ a TRV3MIN+ aj uvedenie bloku EMO3 do prevádzky. Postupný nábeh EMO3 z historických skúseností pri nábehu EMO1 a EMO2 spôsobí nárast požiadaviek na reguláciu, a teda aj na disponibilitu pre kladné typy služieb.

Nariadenie Komisie (EÚ) 2016/631 zo 14. apríla 2016, ktorým sa stanovuje sieťový predpis pre požiadavky na pripojenie výrobcov elektriny do elektrizačnej sústavy (ďalej len „NC RfG“) definuje požiadavky pre frekvenčné nastavenie zdrojov. Na úrovni ENTSO-E Regional Group Continental Europe, ktorej je SEPS súčasťou bolo prijaté rozhodnutie o potrebe aplikovania týchto požiadaviek aj na existujúce zdroje. Prevádzkovateľom prenosových sústav, ktorých zdroje v súčasnosti nevyhovujú požiadavkám NC RfG vznikla povinnosť účasti na tzv. „Dodatočnej procedúre“, ktorej podstata spočíva v rezervácii dodatočného objemu rezerv v zápornom smere. Rezervy sú aktivované v prípade dlhotrvajúcich frekvenčných odchýlok na základe koordinovaného postupu. Proces zosúladenia frekvenčného nastavenia zdrojov SR v súčasnosti prebieha v súlade s pravidlami definovanými NC RfG.

Pri službách TRV3MIN+ a TRV3MIN- prišlo pri výpočte optimalizácie ich hodnoty k navýšeniu smerom hore z dôvodu požadovaného dodržania kvality regulácie v rámci ENTSO-E na úrovni Level 2.

Vzhľadom na aktuálne ceny na trhu s elektrinou, kedy sú tieto podstatne vyššie ako maximálne ceny regulačnej elektriny dochádza k situáciám, kedy poskytovatelia podporných služieb, od ktorých prevádzkovateľ prenosovej sústavy obstaráva jednotlivé druhy podporných služieb na vyrovnanie systémovej odchýlky v rámci Slovenskej republiky, dostávajú nižšie výnosy za aktiváciu regulačnej elektriny ako výnosy, ktoré by získali predajom elektriny na trhu s elektrinou. Vzhľadom na to, že ceny regulačnej elektriny sú jedným zo vstupov pri určovaní zúčtovacej ceny odchýlky a správanie sa poskytovateľov podporných služieb má vplyv na množstvo dostupnej regulačnej elektriny úrad pristúpil k ďalšiemu zvýšeniu maximálnych cien regulačnej elektriny, čo by taktiež malo vplývať na správanie jednotlivých účastníkov na trhu s elektrinou a malo pozitívne vplývať na zabezpečenie prevádzkovej bezpečnosti a riadenie elektrizačnej sústavy Slovenskej republiky v reálnom čase.

Úrad dňa 23. 12. 2021 listom č. 34668/2021/BA vyzval regulovaný subjekt podľa § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov na vyjadrenie sa k podkladom pred vydaním rozhodnutia, a to v lehote piatich dní odo dňa doručenia výzvy.

Regulovaný subjekt sa listom č. PS/2021/017166 doručeným úradu prostredníctvom ústredného portálu verejnej správy dňa 27. 12. 2021 a zaevidovaným pod podacím číslom

34876/2021/BA vyjadril k predloženej výzve na vyjadrenie sa k podkladom pred vydaním rozhodnutia, v ktorom oznámil, že nemá námietky a doplnenia k predloženému návrhu cien a taríf na obdobie od 1. januára 2022 do konca 5. regulačného obdobia.

Podľa § 17 ods. 2 písm. d) zákona o regulácii úrad na návrh účastníka konania alebo z vlastného podnetu zmení alebo zruší rozhodnutie aj vtedy, ak sa výrazne zmenili ekonomické parametre, z ktorých sa vychádzalo pri určení ceny.

Podľa tohto rozhodnutia postupuje regulovaný subjekt pri uplatňovaní cien od 1. januára 2022 do konca 5. regulačného obdobia (do 31. decembra 2022). Podľa čl. I Dodatku č. 1 k Regulačnej politike sa 5. regulačným obdobím rozumie obdobie od 1. januára 2017 do 31. decembra 2021 s predĺženou účinnosťou o jeden rok do 31. decembra 2022.

Úrad po vyhodnotení podkladov rozhodnutia dospel k záveru, že rozhodnutie je v súlade so zákonom o regulácii, a § 2 písm. g) a § 3 písm. g) a § 19 a § 22 vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 18/2017 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike a niektoré podmienky vykonávania regulovaných činností v elektroenergetike v znení neskorších predpisov, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie. Odvolanie treba podať na Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, Bajkalská 27, P. O. BOX 12, 820 07 Bratislava 27, a to v lehote 40 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia. Odvolanie v cenovom konaní nemá odkladný účinok. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Andrej Juris
predseda

Martin Horváth
podpredseda

Poznámka: Nezverejnené údaje sú predmetom obchodného tajomstva

Rozhodnutie sa doručí:

Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s., Mlynské nivy 59/A, 824 84 Bratislava 26